

L'entrada principal de Christiania, a deu minuts del centre de Copenhaguen.

Christiania ha perdut la batalla legal. Després de quaranta anys d'existència, la comunitat autogestionada més gran d'Europa, degana del moviment 'okupa', podria desaparèixer, malgrat el desacord del sector turístic de Copenhaguen.

“Christiania és una atracció turística molt significativa i un important element d'identitat de la ciutat”, sosté Romer Hansen, director de Wonderful Copenhagen, l'ens oficial que gestiona el turisme a la capital de Dinamarca. Segons ell, si Christiania desapareix l'impacte per a la ciutat no serà solament econòmic. “Els visitants ens diuen que troben molt sorprenent que un lloc al mig de Copenhaguen tingui un funcionament autònom i que ofereixi una experiència alternativa, cosa que no té cap altra ciutat. Sense Christiania, Copenhaguen seria un lloc molt més avorrit”, assegura Hansen, en declaracions fetes al diari *The Copenhagen Post*. Segons una valoració de l'organització Wonderful Copenhagen,

La mort de la utopia

un milió de turistes visiten cada any aquest extens solar, de 34 hectàrees, situat en una antiga caserna militar abandonada, ocupada el 1971 per una comunitat de *hippies*. Segons aquesta entitat, Christiania en una de les cinc atraccions turístiques més visitades de la capital danesa, al costat –per exemple– de la Sireneta, la famosa estàtua de bronze que reproduïx un perso-

natge dels contes de l'escriptor danès Hans Christian Andersen, i el parc d'atraccions Tivoli.

Malgrat l'atractiu turístic, les autoritats daneses es van decidir fa anys a liquidar això que consideren una anomalia. El 18 de febrer passat el Tribunal Suprem de Dinamarca va rebutjar el recurs d'apel·lació que havia presentat la comunitat de residents de Christiania contra una altra sentència judicial del 2009. Aquest tribunal ha avalat la sentència i ha determinat, sense cap més recurs possible, que el propietari de les 35 hectàrees de terreny que ocupa Christiania és l'estat, i no pas les 900 persones que hi viuen. D'aquesta manera, el Tribunal Suprem ha deixat via lliure al govern del primer ministre liberal, Lars Lokke Rasmussen, per a començar l'anomenada *normalització* de Christiania, cosa que significaria la demolició d'alguns dels antics barracots militars i la fi de l'esperit alternatiu i llibertari que defensen els seus habitants.

Segons Thomas Ertmann, portaveu de la comunitat, el procés judicial s'ha acabat i és hora de pensar en el futur. Un cop perduda la batalla legal, als residents de Christiania només els queda

l'opció de la negociació política. "Una cosa és segura, Christiania sobreviurà. Volem estar dins de la legalitat, però amb les nostres condicions. Les que ha proposat el govern fins ara són inacceptables, perquè significarien el desmantellament de Christiania." Ho diu Nils Vest, un director de cinema, resident a Christiania, que els anys 70 es va fer conèixer a tot Dinamarca amb un documental titulat *Llei i ordre a Christiania*. Al seu torn, l'advocat defensor dels residents, Knud Foldschack, considera que el govern hi té una part de responsabilitat. "En quaranta anys hi ha hagut 14 governs i 17 ministres de Defensa que han acceptat Christiania. En vista d'això, el govern té la responsabilitat moral de respectar Christiania", deia Foldschack fa uns dies al diari *The Copenhagen Post*. Sigui com vulgui, la negociació política tampoc no ha estat fàcil, sobretot des de l'any 2001, quan el govern conservador encapçalat pel liberal Anders Fogh Rasmussen –actualment secretari general de l'OTAN– va decidir d'endurir la batalla per a posar fi a les activitats il·legals a Christiania, sobretot el comerç de cànnabis.

Societat autogovernada. "L'objectiu de Christiania és crear una societat autogovernada, on cada persona sigui responsable del bon comportament de la comunitat sencera. La nostra societat serà econòmicament sostenible i la nostra aspiració és mantenir-nos fermes en la convicció que la misèria física i psicològica es pot evitar." Aquesta declaració d'intencions s'extreu del manifest fundacional de Christiania, redactat, entre més, pel periodista Jacob Ludvigsen, responsable de la revista de tendència anarquista *Hovedbladet*. En un article publicat el setembre de 1971, Ludvigsen proposava l'ocupació popular de l'espai de la caserna militar de Badsmandstraede i dels baluards que es conservaven de l'antiga muralla de la ciutat. Aquest lloc, situat al barri de Christianshavn, molt a prop del centre de Copenhaguen, havia estat abandonat per l'exèrcit a final dels anys 60. A partir d'aleshores fou freqüentat pels veïns que vivien als blocs d'apartaments propers, que acostumaven a fer-ne caure la tanca per a poder utilitzar l'espai verd de lloc d'esbarjo per als nens. Tot i que les au-

Un dels antics barracots militars de Christiania, convertit ara en un cafè.

toritats locals i l'exèrcit reconstruïen la tanca periòdicament, el 1971 un grup de hippies la va tombar definitivament i es va instal·lar permanentment als barracots de la caserna. Segons que assenyala la guia editada pels residents de Christiania, l'article publicat per Ludvigsen a la revista *Hovedbladet*, titulat "Emigrar amb el bus número 8", va despertar una veritable allau de gent que es va instal·lar a Christiania, per a mirar de viure una altra mena de vida, basada en la llibertat i en l'experiència comunitària.

Tot i els intents, la policia no va reeixir a desallotjar els ocupants per la força i les autoritats es van trobar obligades a arribar a un acord amb els *christianites*. El Ministeri de Defensa, propietari de les 34 hectàrees, va acceptar l'ocupació amb la condició que, si més no, els residents paguessin l'aigua i l'electricitat. Amb tot, a partir dels anys següents, la qüestió de Christiania va esdevenir un problema polític. El 1976 els *okupes* van em-

prendre accions legals contra l'estat, amb el pretext que el govern no havia complert el compromís d'impulsar un concurs públic d'idees sobre el futur de Christiania. Dos anys després, el Tribunal Suprem sentenciava contra les pretensions dels residents i aquests responien amb una mobilització popular, que va culminar amb la presentació d'una llista a les eleccions municipals. Christiania va obtenir un regidor, Thor-kild Weiss Madsen, que es va fer popular pels discursos incendiàries contra l'especulació immobiliària.

Christiania és, de fet, la història d'una lluita constant per a sobreviure. Si amb els anys els governs socialdemòcrates han estat més permissius respecte als ocupants, els conservadors i liberals han provat de posar fi a aquest fenomen. Un dels arguments de les autoritats contra Christiania ha estat el tràfic de droga, una polèmica que es va estendre fins i tot a Suècia, que els anys 80 va qualificar Christiania de ser el centre de distribució de droga del nord d'Europa. El fet cert és que, tot i no ser legal, la venda i el consum de cànnabis a Christiania fou una cosa tolerada fins l'any 2004, mentre que les drogues dures hi són estrictament prohibides pels residents mateix.

L'any 2007, l'agència governamental responsable del patrimoni va afegir-se a la polèmica, i declarà protegits al-

El govern preveu la demolició dels edificis construïts il·legalment

Un grup dels residents veterans de Christiania, davant una barraqueta de fira.

guns dels principals edificis de l'antiga caserna.

Enderrocar edificis. De fet, el projecte del govern actual preveu la demolició dels edificis construïts il·legalment dins de Christiania, la fi del comerç de cànnabis i l'expulsió progressiva dels ocupes. Tanmateix, molts dels defensors d'aquest model de societat hi veuen l'ombra de l'especulació al darrere, sobretot després de les declaracions que han fet alguns polítics danesos aquestes darreres setmanes. El ministre de Finances danès, per exemple, Claus Hjort Frederiksen, va suggerir als residents que tenien dues opcions, o bé acceptar els termes de la proposta feta pel govern l'any 2007, o bé comprar el solar a l'estat. El ministeri creu que el valor actual de les 34 hectàrees que ocupa Christiania volta els 100 milions de corones daneses, uns 13,4 milions d'euros.

Sigui com sigui, l'afer de Christiania, arran de la sentència del Tribunal Suprem, s'ha convertit en una qüestió de debat aquests dies a Dinamarca i ha enfrontat tant l'oposició amb el govern com els mateixos partits opositors. "Ara començarem a normalitzar Christiania, cosa que vol dir que els residents hauran de pagar el lloguer de les cases on viuen a preus de mercat", va dir el portaveu del Partit Popular danès, Peter Skaarup, segons que recollia el diari *The Copenhagen Post*. Al seu torn, la portaveu de l'Aliança Roja-Verda, Line Barfoed, s'ha mostrat contrària a aquesta mesura. "El govern ha d'entendre que la solució no és crear un altre gueto per a gent rica, al voltant d'un paisatge bonic." Semblantment, Knud Foldschack, advocat dels *okupes*, considera que obrir Christiania a qualsevol persona que vulgui comprar una propietat seria un error. "Si el

ministre de Finances ven part de Christiania a particulars crearà un còctel perillós. No seria correcte posar gent a Christiania que no estigui disposada a seguir les regles, perquè això podria suscitar conflictes." Una de les principals regles de Christiania, de fet, és que no hi ha propietat per a vendre o per a comprar. Quan un resident se'n va, és la comunitat que decideix qui el substitueix. De tota manera, potser el principal problema del futur de Christiania és generacional: avui dia ja només hi viuen una petita part dels *hippies* que els anys 70 van ocupar la caserna militar. Una mostra d'aquest canvi, que afecta també l'esperit fundacional, és la compra de cotxes per part dels residents que treballen fora de Christiania, aproximadament una tercera part. Fa pocs anys va caldre construir un aparcament per a encabir els centenar llarg de cotxes que són propietat dels residents, malgrat que les regles de Christiania prohibeixen l'entrada de vehicles dins el recinte.

Christiania és una de les cinc atraccions turístiques més visitades

Xevi Camprubí